

UZUPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD			PESEL											
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

*miejsce
na naklejkę*

EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII SZTUKI POZIOM ROZSZERZONY

DATA: **16 maja 2016 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **14:00**

CZAS PRACY: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **100**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 18 stron (zadania 1–18).
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
4. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
5. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
6. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

MHS-R1_1P-162

Zadanie 1. (0–6)

Rozpoznaj dzieła architektoniczne przedstawione na fotografiach. Wpisz we wskazane miejsca:

a) nazwę obiektu;

b) nazwę miasta, w którym obiekt się znajduje;

c) styl budowli.

A.

B.

a).....

a).....

b).....

b).....

c).....

c).....

C.

D.

a).....

a).....

b).....

b).....

c).....

c).....

Zadanie 2. (0–2)

Wybierz i zaznacz właściwe wyjaśnienie podanych terminów.

Krepidoma to

- A. rodzaj bibułki do modelowania plastycznego drobnych wyrobów.
- B. trzystopniowa podstawa świątyni greckiej.
- C. odmiana krepy z jedwabiu naturalnego wykorzystywana w tkaniu gobelinów.
- D. zakończenie belki stropowej wystające przed lico murów.

Kontrapost to

- A. staropolska nazwa wizerunku, portretu, używana zwłaszcza w XVII i XVIII w.
- B. zasada kompozycji, polegająca na specyficznym ustawieniu postaci ludzkiej.
- C. baldachim nad ołtarzem, pod którym znajduje się grób męczennika.
- D. wieża przy meczecie, z której muezin wzywa wiernych na modlitwę.

Patos to

- A. podstawa rzeźby statuarycznej.
- B. półkolumna pozbawiona bazy, stosowana w architekturze wnętrz.
- C. część budynku występująca z elewacji, tworząca z nim organiczną całość.
- D. ukazywanie zjawisk o wzniosłym charakterze, które emocjonalnie oddziałują na odbiorcę.

Zadanie 3. (0–2)

Zaznacz nazwiska trzech twórców, którzy pracowali na zlecenie króla Francji Ludwika XIV.

- A. Gustave Eiffel
- B. Louis Le Vau
- C. Jules Hardouin-Mansart
- D. Eugène Viollet-le-Duc
- E. Théodore Rousseau
- F. André Le Nôtre

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.	2.	3.
	Maks. liczba pkt	6	2	2
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 4. (0–5)

Przyjrzyj się reprodukowanym dziełom i określ:

- a) temat dzieła;
- b) źródło ikonograficzne;
- c) technikę wykonania;
- d) kierunek lub wiek, w którym dzieło powstało.

A.

B.

- a)..... a).....
- b)..... b).....
- c)..... c).....
- d)..... d).....

Zadanie 5. (0–2)

Każdemu z dzieł wymienionych poniżej przyporządkuj nazwisko twórcy. Odpowiedzi wybierz spośród podanych.

- Roy Lichtenstein   Joseph Kosuth   Marcel Duchamp
- El Lissitzky   Wassily Kandinsky   Kazimierz Malewicz

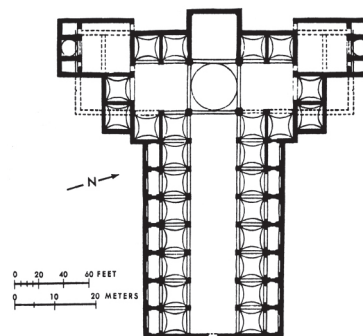
- A. *Jedno i trzy krzesła* .....
- B. *Akt schodzący po schodach* .....
- C. *Kościół z Murnau* .....
- D. *Czerwonym klinem uderz w białych* .....

Zadanie 6. (0–6)

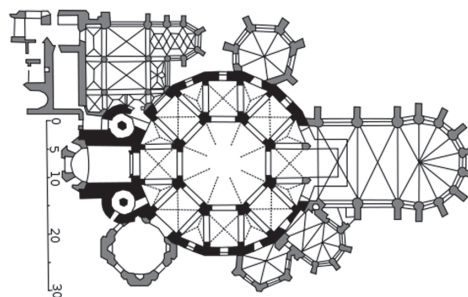
Przyjrzyj się poniższym ilustracjom i wykonaj polecenia.

A.

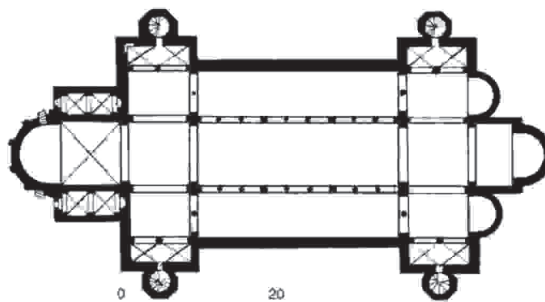
1.

2.

B.

3.

6.1. Połącz budowle (A – B) z właściwymi planami (1.–3.). Zaznacz dwie z podanych możliwości. (0–2)

A1   A2   A3   B1   B2   B3

6.2. Wypełnij tabelę – wpisz informacje dotyczące przedstawionych obiektów. (0–4)

	Budowla A.	Budowla B.
Miasto, w którym obiekt się znajduje		
Nazwa obiektu		
Nazwa okresu sztuki przedromańskiej, reprezentowanego przez obiekt (od imienia władcy)		

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	4.	5.	6.
	Maks. liczba pkt	5	2	6
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 7. (0–1)

Podaj termin (pochodzący z języka angielskiego), który określa gotowe przedmioty podniesione do rangi dzieła sztuki przez wybór artysty.

.....

Zadanie 8. (0–2)

Które z obiektów podanych poniżej pełniły lub pełnią funkcję sakralną? Zaznacz trzy odpowiedzi.

Panteon w Rzymie   Zamek św. Anioła w Rzymie   Partenon
Petit Trianon   Ermitaż   rotunda św. Prokopa w Strzelnie

Zadanie 9. (0–3)

Zidentyfikuj artystów na podstawie podanych informacji. Wpisz ich nazwiska we wskazane miejsca.

A. Był artystą polskim, wykształconym w kręgach rosyjskiej awangardy. W 1922 powrócił do kraju i osiadł wraz z żoną, Katarzyną Kobro, na prowincji, gdzie nawiązał kontakt z przedstawicielami awangardy rodzącej się w Polsce. Należał do grupy Blok i Praesens. W latach 20. pracował nad własną teorią, którą ogłosił w 1927 roku pod nazwą unizmu. W 1945 został wykładowcą łódzkiej Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych. W tym samym roku przekazał swą spuściznę artystyczną Muzeum Sztuki w Łodzi.

.....

B. Był synem polskiego artysty, architekta i krytyka sztuki – twórcy stylu zakopiańskiego. Ojciec kształcił go przez wiele lat systemem pozaszkolnym, gdyż uważał, że szkoła zniszczy indywidualność przyszłego artysty. Ukształtował w synu zainteresowanie sztuką i literaturą, co zaowocowało w dojrzałym życiu powstaniem dramatów i prac o charakterze filozoficznym. Jako artysta uprawiał fotografię i malarstwo. Stworzył regulamin firmy portretowej, w którym zaklasyfikował do poszczególnych typów malowane portrety: począwszy od wiernych rzeczywistości, aż po odrealnione i skarykaturowane.

.....

C. W latach 1903–1904 studiował jako wolny słuchacz na krakowskiej ASP u Józefa Mehoffera, a równocześnie kończył na Uniwersytecie Jagiellońskim filozofię i matematykę. W 1917 był współzałożycielem krakowskiej grupy *Ekspresjoniści polscy*, przemianowanej w roku 1919 na formistów. Został jej czołowym teoretykiem. Od roku 1922 wykładał matematykę na Uniwersytecie Jagiellońskim. Spośród jego obrazów na szczególną uwagę zasługują inspirowana futuryzmem *Szermierka* oraz ilustrująca teorię strefizmu *Uczta*.

.....

Zadanie 10. (0–6)

Rozpoznaj dzieła przedstawione na ilustracjach. Wpisz we wskazane miejsca:

a) tytuł dzieła;

b) nazwisko twórcy;

c) nazwę kierunku w sztuce, w obrębie którego dzieło powstało.

A.

B.

a)..... a).....

b)..... b).....

c)..... c).....

C.

D.

a)..... a).....

b)..... b).....

c)..... c).....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	7.	8.	9.	10.
	Maks. liczba pkt	1	2	3	6
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 11. (0–2)

Spośród wymienionych poniżej elementów architektonicznych wybierz i zaznacz cztery, które pełnią funkcję konstrukcyjną.

- A. łuk oporowy
- B. attyka
- C. akroterion
- D. filar
- E. rzygacz
- F. arkada
- G. atlant

Zadanie 12. (0–2)

Uzupełnij poniższe zdania.

Brama ..... to jedno z najsłynniejszych dzieł francuskiego rzeźbiarza – Auguste’a ..... Pracował nad tym dziełem 37 lat. Pierwotnie główną inspiracją artysty były sceny z *Boskiej komedii* autorstwa ..... Twórczość artysty przejawia cechy symbolizmu, czego przykładem może być rzeźba o tytule ....., przedstawiająca dwie dłonie składające się do modlitwy.

Zadanie 13. (0–1)

Spośród wymienionych poniżej technik artystycznych zaznacz tę, która powstała przed surrealizmem.

frottage   grattage   dekalkomania   collage
                         coulage   fumage

Zadanie 14. (0–16)

Przeprowadź analizę treści i formy dzieła przedstawionego na fotografii i wykonaj polecenia.

14.1. Podaj nazwę dzieła. (0–1)

.....

14.2. Podaj nazwisko autora dzieła. (0–1)

.....

14.3. Napisz, w którym wieku powstało dzieło. (0–1)

.....

14.4. Wskaż miasto, w którym dzieło się znajduje. (0–1)

.....

14.5. Podaj przykład antycznego pierwowzoru pomnika. (0–1)

.....

14.6. Napisz, z jakiego materiału jest wykonana rzeźba. (0–1)

.....

14.7. Wymień jedno wydarzenie historyczne, z którym wiąże się przedstawiona postać. (0–1)

.....

14.8. Napisz, z którym królem polskim spokrewniona była ta osoba. (0–1)

.....

14.9. Wskaż dwie cechy, które świadczą o antykizacji pomnika. (0–2)

.....

.....

14.10. Opisz trzy cechy dotyczące bryły i kompozycji dzieła. (0–3)

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	11.	12.	13.
	Maks. liczba pkt	2	2	1
	Uzyskana liczba pkt			

14.11. Wymień dwie główne cechy wyrazu artystycznego / ekspresji. (0–2)

.....
.....

14.12. Sformułuj wniosek końcowy dotyczący kwalifikacji stylowej dzieła. (0–1)

.....
.....

Zadanie 15. (0–11)

Opisz według poniższych poleceń dzieło przedstawione na reprodukcji.

15.1. Podaj nazwisko twórcy dzieła. (0–1)

.....

15.2. Podaj nazwę obiektu architektonicznego przedstawionego na obrazie. (0–1)

.....

15.3. Opisz kompozycję obrazu – wymień jej trzy cechy. (0–3)

.....
.....
.....

15.4. Opisz kolorystykę obrazu – wymień jej cztery cechy. (0–4)

.....

.....

.....

.....

15.5. Określ najważniejszy środek ekspresji (wyrazu), jakim posłużył się twórca dzieła. (0–1)

.....

.....

15.6. Sformułuj wniosek końcowy dotyczący kwalifikacji stylowej dzieła. (0–1)

.....

.....

Zadanie 16. (0–4)

Przyjrzyj się fryzom widocznym na ilustracjach i wykonaj polecenia.

A.

B.

16.1. Podaj styl (porządek) każdego z przedstawionych fryzów. (0–2)

A. – fryz ..... B. – fryz .....

16.2. Określ cechy charakterystyczne fryzów. (0–2)

A. ....

B. ....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	14.	15.	16.
	Maks. liczba pkt	16	11	4
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 17. (0–9)

Zapoznaj się z tekstami źródłowymi dwóch wybitnych teologów średniowiecza: Bernarda z Clairvaux oraz opata kościoła Saint Denis – Sugeriusza, a następnie wykonaj polecenia.

Bernard z Clairvaux:

Pomijam nadmierną wysokość świątyń, przesadną ich długość, zbyt wielką szerokość, wspaniałe lśniące okładziny, niezwykle wyobrażenia, które, pociągając wzrok modlących się, rozpraszają ich uczucie [...]. Jako zakonnik pytam jednak zakonników [...]: „kapłani, co w sanktuarium robi złoto?” [...]. Bo inne mają racje biskupi niż zakonnicy. Wiadomo bowiem, że mając zobowiązania zarówno wobec wykształconych, jak i niedouczonej, a nie mogąc duchową krasą wzbudzić pobożności u ludzi oddanych sprawom ciała, czynią to przy pomocy piękna cielesnego. [...] Wystawia się na pokaz bardzo piękny obraz jakiegoś świętego lub świętej i wierzy się, że tym większy święty, im bardziej kolorowy. Biegają ludzie i całują, wzywa się ich do składania darów i bardziej podziwiają piękno niż czczą świętość. Wiesz się w kościele nie wieńce już, lecz koła całe z lampami dokoła, ale nie mniej [niż lampami] lśnią one osadzonymi w nich drogimi kamieniami. Widzi się także świeczniki, stojące jak drzewa z masywnego brązu, cudną sztuką uformowane, i one nie mniej błyszczące lśnieniem gemm niż światła, które są na nich osadzone. [...] Ściany kościoła błyszczą złotem, a biedacy w nich gołym ciałem.[...] Cóż warte będą piękne kształty, na których zaraz nieustanny kurz osiadzie? A wreszcie po cóż to wam, wy biedacy, zakonnicy, ludzie oddani sprawom duchowym? [...]. Krótko mówiąc, tak obfita i tak zadziwiająca wielu form różnorodność jawi się wszędzie, że łatwiej w marmurze czytać się pragnie, niżli w księgach i chętniej spędza się dzień, wpatrując się w te rzeczy, niż o boskich rozmyślając prawach.

Sugeriusz:

Tak przeto, gdy rozmiłowany w pięknie domu Bożego odciągany byłem wdziękiem różnobarwnych gemm od trosk zewnętrznych, a rzetelna medytacja skłaniała do refleksji o różnorodności świętych cnót, przenosząc [umysł] od rzeczy materialnych do tego, co niematerialne, wydawało mi się wtedy, że widzę siebie zamieszkującego jakby w dziwnym obszarze wszechświata, który nie znajduje się ani całkowicie w brudzie ziemi, ani też w czystości nieba; i że z Bożej łaski mogą się przenosić z tego niższego do wyższego świata, sposobem anagogenicznym. [...] Przeciwnicy nasi utrzymują także, że święty Duch, czyste serce, pełna wiary intencja winny wystarczać do tej świętej funkcji; i my także stwierdzamy wyraźnie i z naciskiem, że o nie właśnie idzie przede wszystkim. Mniemamy wszelako, że winniśmy cześć okazywać także przez zewnętrzną ozdobność naczyń sakralnych, a niczym na świecie w takim stopniu, jak przy służbie związanej ze świętą ofiarą, z całą zewnętrzną okazałością.

Na podstawie: J. Białostocki (wybór i opracowanie), *Myśliciele, kronikarze i artyści o sztuce. Od starożytności do 1500 r.*, Warszawa 1978.

17.1. Wskaż, który autor tekstu uważa, że piękno materialne jest odbiciem piękna boskiego. Podaj dwa argumenty uzasadniające jego poglądy. (0–3)

.....

.....

.....

.....

17.2. Podaj dwa argumenty uzasadniające odmienne poglądy drugiego autora. (0–2)

.....

.....

.....

.....

17.3. Określ krótko istotę „sporu” między teologami. (0–2)

.....

.....

.....

17.4. Przyjrzyj się ilustracjom zamieszczonym poniżej i określ, któremu z autorów odpowiada estetyka ukazanego kościoła.

Podaj nazwę zakonu, który w swojej architekturze realizował te postulaty. (0–2)

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	17.
	Maks. liczba pkt	9
	Uzyskana liczba pkt	

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)